

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Zdeňka Kühna a soudkyně Daniely Zemanové a soudce Miloslava Výborného v právní věci žalobce: **A. P.**, zast. Mgr. Liborem Špundou, advokátem se sídlem Masarykova 795/41, Olomouc, proti žalovanému: **Úřad průmyslového vlastnictví**, se sídlem Antonína Čermáka 2a, Praha 6, proti rozhodnutí předsedy žalovaného ze dne 8. 10. 2010, čj. PUV 1993-1313/890/2010/ÚPV, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 31. 3. 2014, čj. 9 A 251/2010-77,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žalovaný **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši **4114 Kč**, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí k rukám jeho zástupce Mgr. Libora Špundy, advokáta.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Návrhem ze dne 19. 11. 2008 se společnost K + K Computer producer, s. r. o. (dále jen „navrhovatelka“), domáhala výmazu užitého vzoru žalobce č. 1407 s názvem „Výztužná síť“ z rejstříku užiténých vzorů. Žalovaný rozhodnutím ze dne 7. 12. 2009 tomuto návrhu vyhověl a výmaz provedl. Rozklad podaný žalobcem předseda žalovaného

rozhodnutím ze dne 8. 10. 2010, čj. PUV 1993-1318/890/2010/ÚPV, zamítl a napadené rozhodnutí potvrdil.

[2] V odůvodnění svého rozhodnutí předseda žalovaného konstatoval, že dne 18. 2. 1994 zapsal žalovaný do rejstříku užitných vzorů užitný vzor č. 1407 s názvem „Výztužná síť“ s právem přednosti ode dne 17. 9. 1993, který dne 17. 9. 2003 zanikl uplynutím doby platnosti. Předseda žalovaného přisvědčil navrhovatelce v tom, že chráněné technické řešení v době jeho přihlášení nepřesahovalo rámec pouhé odborné dovednosti, tudíž nesplňovalo zákonné podmínky podle § 1 zákona č. 478/1992 Sb., o užitných vzorech, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o užitných vzorech“), za jehož platnosti byl užitný vzor zapsán, pro udělení ochrany. Jelikož po zániku užitného vzoru musí navrhovatel dosvědčit právní zájem na projednání výmazu zaniklého napadeného užitného vzoru ve smyslu § 17 odst. 4 zákona o užitných vzorech, předložila navrhovatelka na výzvu žalovaného ze dne 3. 12. 2008 kopii smlouvy o využívání zaniklého napadeného užitného vzoru uzavřené mezi navrhovatelkou a žalobcem jako původcem užitného vzoru, a dále kopii sdělení Krajského soudu v Ostravě o zpochybnění platnosti licenční smlouvy z důvodu nedodání funkčního zařízení navrhovatelce společností SEPAS, a. s.

[3] Žalobě proti rozhodnutí žalovaného i jeho předsedy Městský soud v Praze (dále jen „městský soud“) v záhlaví označeným rozsudkem vyhověl a obě napadená rozhodnutí zrušil. V odůvodnění svého rozhodnutí konstatoval, že navrhovatelka v návrhu neuvedla skutečnosti, které by prokazovaly její právní zájem na výmazu napadeného užitného vzoru z rejstříku po jeho zániku, a svůj právní zájem na navrhovaném výmazu ani neprokázala. I ve vztahu k tvrzením navrhovatelky o existenci jejího právního zájmu na výmazu napadeného užitného vzoru a splnění důkazního břemene spojeného s tímto tvrzením přitom platí koncentrační zásada zakotvená v § 18 odst. 2 zákona o užitných vzorech. Taková tvrzení tudíž musí být kompletně formulována již v návrhu na výmaz, přičemž jejich pozdější doplňování není přípustné. Totéž platí i pro důkazní prostředky tato tvrzení dokládající. Městský soud k uvedenému dodal, že žalovaný „*zásadním způsobem pochybil, když v dané věci navrhovatele po podání návrhu vyzýval k dodatečnému doložení jeho právního zájmu na výmazu napadeného užitného vzoru či upřesnění, v čem vlastně tento právní zájem navrhovatel spatřuje (viz např. výzva Úřadu ze dne 3.12.2008), a následně při svém rozhodování vyšel z tvrzení a důkazů navrhovatele, které nebyly součástí návrhu.*“ Porušení zásady koncentrace shledal městský soud v tom, že správní orgány akceptovaly coby důkazní prostředek (prokazující, že technické řešení chráněné napadeným užitným vzorem nesplňovalo podmínku přesahu rámce pouhé odborné dovednosti zakotvenou v § 1 zákona o užitných vzorech) německý patentový spis č. 51158 z roku 1889 označený jako D4, který nebyl navrhovatelkou předložen spolu s návrhem na výmaz, ale až dodatečně.

[4] Městský soud předsedovi žalovaného vytkl i skutečnost, že v rozporu s vlastním závěrem, dle kterého jako důkaz o nepřesáhnutí rámce pouhé odborné dovednosti nelze přijmout mimo jiné takové dokumenty, „*které nejsou opatřeny datem zveřejnění, a tudíž nemohou být relevantními důkazy o zpřístupnění veřejnosti*“, akceptoval jako důkaz kopii jedné stránky nedatovaného prospektu „*pletivo keramické Staussovo*“ označenou jako D2. Z uvedeného dokumentu navíc dle názoru městského soudu „*nelze činit žádné relevantní závěry ohledně toho, zda technické řešení chráněné napadeným užitným vzorem splňovalo podmínku přesahu rámce pouhé odborné dovednosti.*“

[5] Městský soud navíc shledal rozhodnutí předsedy žalovaného nepřezkoumatelným, neboť se nijak nevypořádalo s argumentací žalobce poukazující na celou řadu rozdílů mezi technickým řešením chráněného napadeným užitným vzorem a technickým řešením dle německého patentu z r. 1889, tj. Staussova keramického pletiva.

pokračování

II.

Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalobce

[6] Žalovaný (dál též jen „stěžovatel“) v kasační stížnosti proti tomuto rozsudku uvedl, že „právní zájem“ je nutno dovodit tehdy, „pokud existence jakéhokoli právního jevu se může dotýkat zájmu konkrétního subjektu.“ Pokud navrhovatelka tvrdí, že na základě licenční smlouvy musela za užívání předmětného užitého vzoru platit licenční poplatky, dotýká se jí existence zápisu takového vzoru natolik intenzivně, že splňuje podmínky stanovené v § 17 odst. 4 zákona o užitných vzorech. Otázka prokázání právního zájmu je přitom pouze otázkou procesní legitimity, na niž zásada koncentrace řízení o výmazu užitého vzoru nedopadá; ta se týká pouze výmazových důvodů. Městský soud pak v odůvodnění svého rozsudku směřuje důvody výmazu (jež dodatečně měnit nelze) s argumentací navrhovatelky, „*kteřá se samozřejmě vyvíjí podle protiargumentů protistrany během celého řízení. S tím souvisí i předkládání důkazů. Tyto samozřejmě nemohou být měněny, ale mohou být upřesňovány, odstraňována nedorozumění, vysvětlováno, co měl navrhovatel na mysli při uplatnění konkrétního návrhu.*“ Na podporu svých tvrzení stěžovatel poukázal na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 5. 2007, čj. 7 A 2/2002-81, a ze dne 29. 10. 2011, čj. 9 As 66/2010-145.

[7] Stěžovatel namítl, že jeho rozhodnutí se neopírá, jak se mylně domnívá městský soud, o důkaz označený jako D4 (německý patentový spis č. 51158 z roku 1889). Síť pro upevnění omítky je totiž ve stavebnictví již notorií známou jako Staussova síť. Pro výmaz předmětného užitého vzoru dle stěžovatele postačovalo jeho samotné znění, jak bylo formulováno na základě přihlášky k jeho zápisu. Záměna keramických prvků tvořících distanční prvky výstužné sítě za prvky polystyrenové je sice řešením novým, avšak záměna materiálu není dostačující k závěru, že dané technické „*řešení bylo založeno na technické tvůrčí činnosti, která je esenciálním znakem pro poskytnutí ochrany zápisem užitého vzoru do rejstříku.*“

[8] Stěžovatel se neztotožnil ani s vytykanou nepřezkoumatelností druhostupňového rozhodnutí, k čemuž předně namítl, že průzkum splnění podmínek zápisné způsobilosti může provádět pouze v rozsahu stanoveném § 11 odst. 1 zákona o užitných vzorech, dle kterého „*[s]plňuje-li přihláška podmínky stanovené v § 8 a není-li její předmět zjevně v rozporu s § 2, 3 a 5, zapíše Úřad užitný vzor do rejstříku.*“ Výmaz užitého vzoru lze následně provést jen na základě odůvodněného návrhu třetí osoby. V posuzovaném případě pak uplatněné důvody pro výmaz (nepřekročení odborné dovednosti) a důkazy (samotné znění přihlášky užitého vzoru) nasvědčují, že dosud chráněné řešení nesplňuje podmínky ochrany. Žalobcem uváděná tvrzení o výhodách a nevýhodách daného řešení tak nebyla a nemohla být předmětem správního řízení, neboť uvedené výhody a nevýhody nejsou znakem rozhodným pro zápis užitého vzoru či jeho zachování v rejstříku.

[9] Závěrem stěžovatel poukázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 7. 2009, čj. 6 As 2/2009-112, dle kterého „*zkoumání otázky přezkoumatelnosti či nepřezkoumatelnosti pro nedostatek důvodů závisí na předběžné úvaze o nutné míře skutkových zjištění pro právní závěr. V této souvislosti Nejvyšší správní soud považuje za potřebné připomenout, že rozsah skutkových zjištění je těsně a nerozlučitelně spjat s obsahem aplikované normy, která ve své hypotéze vymezuje skutkový stav, při jehož splnění se uplatní její dispozice. Je to tedy sama norma, kdo vymezuje potřebný rozsah skutkových zjištění. Otázka skutkových zjištění a dokazování se tak stává závislou na předběžné aplikaci a interpretaci rozhodné normy.*“ K uvedenému Nejvyšší správní soud v citovaném rozsudku dodal, že „*pro hodnocení obsahu namítaných dokumentů tohoto druhu s obsahem napadeného užitého vzoru obecně platí, že totožnost technického řešení vyplývá primárně na základě srovnání obsahu nároků těchto dokumentů, které vymezují předmět ochrany.*“

[10] Stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud rozsudek městského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[11] Žalobce ve vyjádření ke kasační stížnosti předně označil stěžovatelův výklad § 17 a § 18 odst. 2 zákona o užitných vzorech za účelový. V posuzovaném případě se nejednalo o odstraňování procesních vad návrhu, nýbrž o nepřípustné doplňování údajů a příloh, které měla navrhovatelka (jak vyplývá z jejich obsahu) k dispozici již v době jeho podání. Žalobce dále podrobně popsal rozdíly mezi řešením chráněným užitným vzorem č. 1407 a tzv. Staussovým pletivem.

[12] Žalobce navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl a uložil stěžovateli zaplatit náhradu nákladů řízení.

III.

Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[13] Nejvyšší správní soud nenalezl žádné formální vady či překážky projednatelnosti kasační stížnosti, a proto přezkoumal jí napadené výroky rozsudku městského soudu v rozsahu a v rámci kasační stížností uplatněných důvodů, zkoumaje přitom, zda stěžované rozhodnutí či jemu předcházející řízení netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.). Nedůvodnou kasační stížnost zamítl na základě úvah dále vyložených.

III.A K námitkám týkajícím se neporušení zásady koncentrace řízení

[14] Nejvyšší správní soud předně nepřisvědčil námitce, dle které v řízení o výmazu předmětného užitného vzoru stěžovatel neporušil zásadu koncentrace řízení. Při posuzování této námítky přitom vycházel z následujících úvah.

[15] Podle § 18 odst. 2 zákona o užitných vzorech „*[n]ávrh na výmaz užitného vzoru z rejstříku musí být věcně odůvodněn a současně musí být předloženy důkazní prostředky, o které se návrh na výmaz opírá. Důvody výmazu včetně označení důkazů, kterých se návrh dovolává, nemohou být dodatečně měněny.*“

[16] Z uvedeného a rovněž z důvodové zprávy k zákonu č. 116/2000 Sb., kterým se mění některé zákony na ochranu průmyslového vlastnictví (dále jen „zákon č. 116/2000 Sb.“), jenž citované ustanovení novelizoval, jednoznačně plyne, že řízení o výmazu průmyslového vzoru z rejstříku je ex lege ovládáno přísnou zásadou koncentrace; důvody výmazu včetně označení důkazů, kterých se návrh dovolává, nemohou být dodatečně měněny (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 7. 2009, čj. 6 As 2/2009-112).

[17] Obecně přijímaným smyslem zásady koncentrace bývá urychlení rozhodovacího procesu s tím, že skutková tvrzení a důkazní návrhy účastníků musí být v zásadě soustředěny na samý počátek řízení. Nejvyšší správní soud k tomu např. v rozsudku ze dne 24. 9. 2008, čj. 2 As 33/2008-215, uvedl, že „*[v] zájmu hospodárnosti řízení je tak nezbytné, aby navrhovatel výmazu již při podání návrhu uvedl důvody, pro které návrh podává a rovněž předložil důkazní prostředky, případně označil důkazy na podporu svých tvrzení. Takový požadavek jednoznačně směřuje k tomu, aby mohlo být o návrhu rychle a hospodárně rozhodnuto a navrhovatel nemohl řízení protahovat tím, že by důvody výmazu měnil, případně navrhoval nové důkazy, které by potvrzovaly jeho tvrzení a které by musel správní orgán provádět a ostatní účastníci řízení se s nimi seznamovat.*“

pokračování

[18] Vedle důrazu na rychlost řízení však jeho koncentrace přispívá i k posílení právní jistoty účastníků. Sám stěžovatel k tomu např. v rozhodnutí ze dne 25. 10. 1995, sp. zn. PUV 406-93, Ja II, (tj. dokonce ještě v době před přijetím zákona č. 116/2000 Sb., který zásadu koncentrace řízení do zákona o užitných vzorech zakotvil zcela explicitně) uvedl, že „*[p]rojednáním dodatečně předkládaných námitek by pro majitele užitného vzoru vznikl stav jím nezaviněné nejistoty, zda v řízení na základě dřívějšího vyjádření k návrhu na výmaz bude mít i po předložení dodatečných důkazních prostředků úspěch.*“

[19] V nyní posuzované věci směřoval návrh na výmaz proti již zaniklému užitnému vzoru. Lze tudíž jistě namítnout, že v době, kdy užitný vzor zanikl a nezpůsobuje tak již žádné právní účinky, není potřeba na rychlost řízení, resp. ochranu právní jistoty, klást takový důraz. Taková námitka však přehlíží skutečnost, že návrh na výmaz užitného vzoru je již takřka tradičně využíván jako obrana v probíhajícím civilním řízení o nárocích, jež z užitného vzoru plynou (tak je tomu ostatně i v nyní projednávané věci). Pro navrhovatele je totiž mnohdy snazší prokázat zápisnou nezpůsobilost, než před soudem obhajovat, že práva plynoucí z užitného vzoru svou činností neporušuje. Za takové situace hrají rychlost řízení před žalovaným, jakož i ochrana právní jistoty, svou roli i v případě, že užitný vzor již zanikl. Zásada koncentrace řízení vedeného stěžovatelem slouží proto i k (ba možná i především) ochraně majitele užitného vzoru, který práva z něj plynoucí vykonává či se jejich ochrany domáhá před civilním soudem.

[20] Jak již shora uvedeno, napadený užitný vzor v době podání návrhu již zanikl. Dle § 17 odst. 4 zákona o užitných vzorech přitom „*[v]ýmaz užitného vzoru z rejstříku lze provést i po zániku užitného vzoru (§ 16), prokáže-li navrhovatel právní zájem.*“ Klíčovou v nyní posuzované věci je proto otázka, zda se na prokázání právního zájmu vztahuje zásada koncentrace řízení vyjádřená v § 18 odst. 2 zákona o užitných vzorech či nikoli. Stěžovatel v této souvislosti vychází z premisy, dle které prokázání právního zájmu při postupu dle § 17 odst. 4 zákona o užitných vzorech představuje splnění procesní podmínky řízení o výmazu, pročež na prokázání právního zájmu výše uvedená zásada koncentrace řízení nedopadá.

[21] S tímto závěrem se však Nejvyšší správní soud neztotožňuje. Právní zájem totiž obecně (podobně jako věcná legitimace představující hmotněprávní vztah subjektu k předmětu řízení) není podmínkou účastenství v řízení, nýbrž je nezbytným předpokladem úspěšnosti v něm. V této souvislosti lze obdobně poukázat například na § 80 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, dle kterého „*[u]rčení, zda tu právní poměr nebo právo je či není, se lze žalobou domáhat jen tehdy, je-li na tom naléhavý právní zájem.*“ Neprokáže-li přitom žalobce naléhavý právní zájem, soud žalobu jako bezdůvodnou zamítne a nikoli odmítne, jak by učinil v případě nesplnění podmínek řízení (stov. např. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 29. 7. 2003, sp. zn. 22 Cdo 1180/2003).

[22] Řízení o výmazu užitného vzoru po jeho zániku je specifické tím, že zaniklý užitný vzor v době, kdy je řízení vedeno, již nezpůsobuje žádné právní účinky. Je tudíž lhostejno, zda jím původně chráněné technické řešení splňovalo podmínky zápisné způsobilosti, neboť sama evidence takového užitného vzoru v rejstříku od doby jeho zániku zpravidla nepředstavuje a nemůže představovat újmu na právech dalších osob. Jediným rozumným důvodem pro výmaz zaniklého užitného vzoru (na nějž právě § 17 odst. 4 zákona o užitných vzorech pamatuje) je tak situace, kdy má třetí osoba na jeho výmazu právní zájem (typicky právě v podobě probíhajícího civilního sporu). Právní zájem je tudíž navrhovatel povinen tvrdit a prokázat vedle naplnění alespoň některého z „klasických“ výmazových důvodů uvedených v § 17 odst. 1 zákona o užitných vzorech nastupujících

- „a) není-li technické řešení způsobilé k ochraně podle § 1 a 3,
 b) je-li předmět užitného vzoru již chráněn patentem s účinkem na území České republiky či užitným vzorem s dřívějším právem přednosti,
 c) jestliže předmět užitného vzoru jde nad rámec původního podání přihlášky užitného vzoru.“

[23] Podmínka prokázání právního zájmu zužuje okruh osob, které mohou (věcně úspěšný) návrh na výmaz užitného vzoru podat (oproti tomu v případě, že užitný vzor je stále účinný, může takový návrh dle § 17 odst. 1 zákona o užitných vzorech podat kdokoli). Jak již však shora uvedeno, nejedná se o podmínku řízení. Jde naopak o vyjádření aktivní věcné legitimace navrhovatele, bez jejíhož prokázání nemůže návrh uspět. Právní zájem se tudíž stává součástí věcného odůvodnění návrhu, neboť bez jeho prokázání stěžovatel užitný vzor jednoduše vymazat nemůže. Fakticky tak jde o další „výmazový důvod“, který musí k některému z dalších důvodů pro výmaz přistoupit. Nejvyšší správní soud již v rozsudku ze dne 19. 7. 2007, čj. 5 A 130/2001-59, citovaném ostatně i městským soudem, konstatoval, že „[z]a důvod výmazu přitom nelze považovat pouze příslušné ustanovení zákona, tj. důvod ve formálním slova smyslu, neboť pojem důvod výmazu zahrnuje současně též tvrzení konkrétních skutečností, které naplnění zákonného důvodu výmazu způsobují.“ Dle názoru Nejvyššího správního soudu existence právního zájmu mezi takové skutečnosti bezpochyby náleží.

[24] Důležitá je v této souvislosti i formulace použitá v § 18 odst. 2 zákona o užitných vzorech, dle které nemůže být následně měněno „označení důkazů, kterých se návrh dovolává.“ Pokud návrh neobsahuje žádný důkazní návrh směřující k prokázání právního zájmu navrhovatele, jejich dodatečné doplňování je ve světle uvedeného nepřípustné.

[25] Prokázání právního zájmu je připodobnitelné otázce prokázání dobrého jména ve smyslu § 7 odst. 1 písm. b), d) a e) zákona č. 441/2003 Sb., o ochranných známkách, v řízení o námitkách dle § 25 téhož zákona. Osoba, jež takové námitky uplatní, musí existenci dobrého jména tvrdit a prokázat, jinak její návrh nebude úspěšný. Nejedná se však o „klasický“ důvod pro nezapsání ochranné známky, kterými jsou (kumulativně) shodnost či podobnost se starší ochrannou známkou a shodnost nebo podobnost výrobků či služeb. Otázka dobrého jména zde vystupuje pouze v situaci, je-li přihlašované označení shodné či podobné se starší známkou, avšak shodnost nebo podobnost výrobků či služeb dána není. Zapsání takové ochranné známky by tudíž za normálních okolností nemohlo zasáhnout do právní sféry třetích osob (obdobně jako ponechání zaniklého užitného vzoru v rejstříku). Podobně jako nutnost prokázání právního zájmu i institut dobrého jména tedy zužuje v určitých situacích okruh věcně legitimovaných subjektů. Dle § 25 odst. 2 zákona o ochranných známkách pak „[k] doplnění námitek a k důkazům předloženým na jejich podporu po lhůtě uvedené v odstavci 1 Úřad nepřiblíží.“ Není přitom sporu o tom, že by na námitky směřující k tvrzení a prokázání existence dobrého jména, zásada koncentrace nedopadala.

[26] Důvodová zpráva k zákonu č. 116/2000 Sb., jenž do zákona o užitných vzorech vnesl explicitní vyjádření zásady koncentrace, přitom uvádí, že novelizovaná úprava byla zavedena „[k] odstranění nejednotnosti při aplikaci ustanovení o koncentraci řízení“. Na základě výše uvedeného výkladu je zahrnutí průkazu právního zájmu do rozsahu koncentrace řízení o výmaz užitného vzoru zcela souladné s tímto záměrem zákonodárce.

[27] V otázce užitných vzorů je vhodné připomenout, že žalovaný při provádění jejich zápisu v podstatě neposuzuje, zda tyto zápisnou způsobilost mají či nikoli. O to striktněji jsou však nastavena pravidla v řízení o jejich výmazu. Pokud se tak majitel užitného vzoru k návrhu na výmaz ve stanovené lhůtě nevyjádří, žalovaný provede výmaz bez dalšího (§ 18 odst. 4 zákona o užitných vzorech). Ve svém vyjádření je majitel užitného vzoru

pokračování

sice omezen rozsahem přihlášky užitného vzoru, avšak uvedené je nutno vykládat tak, že „nemůže uvádět skutečnosti jiné, nové či činit návrhy týkající se vlastní přihlášky užitného vzoru“, tedy zpětně přihlášku užitného vzoru fakticky modifikovat (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 12. 2005, čj. 7 A 105/2002-63, č. 1099/2007 Sb. NSS). Logickým obsahem takového vyjádření v řízení o výmazu zaniklého užitného vzoru je však bezpochyby i argumentace zpochybňující právní zájem navrhovatele. Nejeví se proto příliš přísné požadovat po navrhovateli, aby argumentaci a důkazní prostředky týkající se jeho právního zájmu ve věci uvedl již v samotném návrhu na výmaz.

[28] Navíc lze v řízení před žalovaným důvodně předpokládat, že jeho účastníci jsou ve svých oborech profesionálové s rovným postavením. Není tudíž dána tak silná potřeba odstraňovat případnou tvrdost zákonné úpravy výkladem, jako je tomu tam, kde zúčastněné subjekty naopak rovné postavení nemají (typicky v oblasti ochrany spotřebitelů).

[29] Na základě výše uvedeného uzavírá Nejvyšší správní soud, že zásada koncentrace řízení bezzbytku dopadá i na tvrzení a důkazní návrhy týkající se právního zájmu navrhovatele. Nejvyšší správní soud tudíž ve shodě s městským soudem uvádí, že „[a]rgumentace navrhovatele o existenci jeho právního zájmu na výmazu napadeného užitného vzoru je součástí věcného odůvodnění návrhu na výmaz užitného vzoru, a tudíž je nezbytné, aby byla kompletně formulována již v návrhu na výmaz; k jakémukoliv jejímu pozdějšímu doplňování nemůže správní orgán přiblížit. Totéž platí i pro důkazní prostředky, které má navrhovatel za účelem prokázání uvedené argumentace Úřadu předložit.“

[30] Z obsahu správního spisu je přitom zřejmé, že stěžovatel ve svém rozhodnutí, potažmo jeho předseda v rozhodnutí o rozkladu, nejenže akceptovali listiny, jež měly prokazovat právní zájem navrhovatelky, ale jež byly doplněny až po podání návrhu na výmaz (např. licenční smlouvu mezi navrhovatelkou a žalobcem), nýbrž dokonce přípisem ze dne 3. 12. 2008 navrhovatelku k jejich doplnění vyzval; k dalšímu doplnění pak navrhovatelku v řízení o rozkladu vyzval přípisem ze dne 11. 6. 2010 i náměstek předsedy stěžovatele. Takový postup shledal Nejvyšší správní soud vzhledem k výše uvedenému v příkrém rozporu se zásadou koncentrace stanovenou § 18 odst. 2 zákona o užitných vzorech, přičemž již toto pochybení postačovalo by ke zrušení správních rozhodnutí obou stupňů.

[31] Vzhledem k výše uvedenému považuje Nejvyšší správní soud námitku stěžovatele, dle které městský soud v této souvislosti směšuje důvody výmazu, jež měnit nelze, s argumentací navrhovatelky, která se vyvíjí v závislosti na argumentaci protistrany, za nedůvodnou. Pro úplnost Nejvyšší správní soud opět připomíná, že i sám přihlašovatel je ve své argumentaci omezen vlastní přihláškou užitného vzoru (srov. rozsudek shora citovaný Nejvyššího správního soudu čj. 7 A 105/2002-63).

[32] Stěžovatelův poukaz na shora citovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu čj. 7 A 2/2002-81, v němž Nejvyšší správní soud stěžovatele k doplnění dokazování v řízení o výmaz užitného vzoru z rejstříku nabádal, přitom neobstojí. V tehdy posuzované věci byl návrh na výmaz užitného vzoru z rejstříku podán ještě před účinností zákona č. 116/2000 Sb., jenž do zákona o užitných vzorech shora popisovanou zásadu koncentrace výslovně vnesl. Nepřípadný je pak i poukaz stěžovatele na citovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu čj. 9 As 66/2010-145, v němž se Nejvyšší správní soud vymezil vůči „formalistickému přístupu některých orgánů veřejné moci, který vede k tomu, že tyto orgány se v rozporu se svým základním posláním sofistickovanými úvahami vyhýbají věcnému posouzení a rozhodnutí věci [...]“. Jak již Nejvyšší správní soud shora uvedl, posuzování existence právního zájmu při postupu dle § 17 odst. 4 zákona o užitných vzorech totiž je součástí věcného přezkumu a nikoli pouhou procesní podmínkou,

jak sugeruje stěžovatel; v dané souvislosti tudíž o vyhýbání se věcnému posouzení hovořit nelze. Nadto uvedená citace v tehdy posuzované věci směřovala vůči formalistickému výkladu obsahu podání účastníka řízení, nikoli však vůči zákonem stanovené koncentraci řízení.

[33] Nedůvodnou shledal Nejvyšší správní soud i námitku, dle které se rozhodnutí stěžovatele neopírá o důkaz označený jako D4 (německý patentový spis č. 51158 z roku 1889), neboť síť pro upevnění omítky je ve stavebnictví již notoriíou známou jako Staussova síť a pro výmaz předmětného užitného vzoru postačovalo jeho samotné znění formulované na základě přihlášky k zápisu.

[34] Uvedené totiž z rozhodnutí stěžovatele ani jeho předsedy neplyne. Stěžovatel na straně 10 svého rozhodnutí výslovně uvedl, že „[z] porovnání obou namítaných dokumentů D2 a D4 je tedy zřejmé, že pletivo keramické, chráněné patentem č. 51158, jehož majitelem je pan Stauss, je keramickým pletivem Staussovým, vyráběným v současné době a majícím stejné vlastnosti pro armování a vyztužování omítek. Navrhovatel výmazu tak prokázal, že v návrhu označený důkaz, to je ‚pletivo keramické Staussovo‘ bylo zveřejněno před datem přednosti napadeného užitného vzoru. Namítaný dokument D2 tak spolu s namítaným dokumentem D4 tvoří relevantní stav techniky, a bude proto posuzován jako důkaz stavu techniky pro posuzování způsobilosti k ochraně napadeného užitného vzoru.“ Uvedený postup následně aproboval předseda stěžovatele na straně 18 rozhodnutí o rozkladu, k čemuž dále uvedl, že „navrhovatel výmazu předložením dokumentu D4 pouze vyjasnil, že v návrhu jako důkaz D2 označený výrobek, tj. ‚pletivo keramické Staussovo‘, byl zveřejněn před datem práva přednosti napadeného zaniklého užitného vzoru a tudíž představuje relevantní stav techniky.“

[35] Ze samotného nedatovaného dokumentu D2 není možno seznat, kdy v něm uvedené technické řešení bylo zpřístupněno veřejnosti, tedy skutečnost rozhodující pro určení relevantního stavu techniky a následně i pro posouzení překročení rámce pouhé odborné dovednosti. Sám předseda stěžovatele, jak ostatně konstatoval i městský soud, pak na straně 16 odůvodnění svého rozhodnutí uvedl, že „jako důkaz o nepřesábnutí rámce pouhé odborné dovednosti nelze akceptovat takové dokumenty, které byly zveřejněny po datu práva přednosti napadeného užitného vzoru, a dále takové dokumenty, které nejsou opatřeny datem zveřejnění, a tudíž nemohou být relevantními důkazy o zpřístupnění veřejnosti, ale ani takové dokumenty, které nemají charakter veřejně dostupné tiskoviny, či dokumenty, ze kterých nelze seznat podstatu řešení.“ Dokument D4 přitom nelze považovat za pouhé „upřesnění“ dokumentu D2 přinejmenším z toho důvodu, že oproti němu obsahuje informaci zcela novou; je totiž opatřen datem vyhotovení. Avšak i kdyby tomu tak nebylo, představoval by dokument D4 samostatný důkaz, neboť tím je jakákoli informace obsažená v důkazním prostředí (zde listiny). Jestliže stěžovatel i předseda stěžovatele dokument D4 (přinejmenším de facto) jako důkaz akceptovali a zohlednili jej při svém rozhodování, dopustili se dalšího porušení zásady koncentrace řízení stanovené v § 18 odst. 2 zákona o užitných vzorech.

[36] Tvzení stěžovatele, že tzv. Staussova síť je ve stavebnictví již notoriíou, přičemž pro výmaz předmětného užitného vzoru postačovalo jeho samotné znění formulované na základě přihlášky k zápisu, není pak již v této souvislosti relevantní. Nadto stěžovatel ani předseda stěžovatele takovou úvahu v odůvodněních svých rozhodnutí neuvedli, přičemž obecně není přípustné, aby správní orgány svá rozhodnutí „doodůvodňovaly“ až v podané kasační stížnosti (srov. obdobně např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 9. 2003, č. 1 A 629/2002-25, č. 73/2004 Sb. NSS).

pokračování

III.B K námitce dostatečného odůvodnění rozhodnutí o rozkladu

[37] Nedůvodná je i námitka, dle které žalobcem uváděná tvrzení o výhodách a nevýhodách daného řešení nemohla být předmětem správního řízení, neboť uvedené výhody a nevýhody nejsou znakem rozhodným pro zápis užitného vzoru či jeho zachování v rejstříku.

[38] Stěžovateli lze přisvědčit v tom, že závěr městského soudu o nepřezkoumatelnosti rozhodnutí předsedy stěžovatele je ve světle shora citovaného rozsudku Nejvyššího správního soudu čj. 6 As 2/2009-112 nesprávný. Popis výhod a nevýhod chráněného technického řešení není pro posouzení jeho formální novosti rozhodný, přičemž, jak z citovaného rozsudku plyne, sama absence vypořádání námitek tohoto typu (jakkoli by jejich vypořádání bylo jistě vhodné) v posuzovaném případě nemůže nepřezkoumatelnost rozhodnutí předsedy stěžovatele založit. Městský soud tudíž pochybil, pokud rozhodnutí předsedy stěžovatele za nepřezkoumatelné označil; uvedené pochybení však nedosahuje takové intenzity, aby mělo vliv na zákonnost jeho rozsudku; postačí proto pouze závěr městského soudu v tomto směru korigovat. Primárním důvodem, pro nějž městský soud obě správní rozhodnutí zrušil a s nímž se Nejvyšší správní soud – jak shora uvedeno – ztotožnil, totiž bylo stěžovatelovo porušení zásady koncentrace řízení.

IV.

Závěr a náklady řízení

[39] Nedůvodnou kasační stížnost Nejvyšší správní soud dle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl. O věci přitom rozhodl bez jednání postupem podle § 109 odst. 2 s. ř. s.

[40] Žalobce měl ve věci plný úspěch, a proto má podle § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. právo na náhradu nákladů řízení, které důvodně vynaložil. Nejvyšší správní soud úspěšnému žalobci přiznal náhradu nákladů v souladu s § 7 ve spojení s § 9 odst. 4 písm. d) a § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), za jeden úkon právních služeb à 3100 Kč (vyjádření ke kasační stížnosti ze dne 27. 6. 2014), dále byla přiznána náhrada hotových výdajů ve výši paušální částky 1 x 300 Kč podle § 13 odst. 3 citované vyhlášky, celkem tedy 3400 Kč. Protože ze spisu městského soudu je patrné, že advokát žalobce je plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšují se náklady řízení o částku 714 Kč, odpovídající dani, kterou je advokát povinen z odměny za zastupování a z náhrad hotových výdajů odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění účinném od 1. 1. 2014 (§ 57 odst. 2 s. ř. s.). Celkem tedy byla žalobci vůči stěžovateli přiznána náhrada nákladů ve výši 4114 Kč splatná k rukám jeho zástupce ve lhůtě výrokem III. tohoto rozsudku stanovené.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 26. února 2015

Zdeněk Kühn
předseda senátu